

"Sztuka stawiania pytań - na dywaniku u Sokratesa"?



Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Warsztaty są dofinansowane przez Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

w ramach programu: Społeczna odpowiedzialność nauki II -
Popularyzacja nauki

(nr umowy: POPUL/SN/0292/2023/01)



IKONA MĘDRCA

- ATENY
- FILOZOF CZY SOFISTA?
- SKAZANIE
- INTELEKTUALIZM ETYCZNY
- “WIEM, ŻE NIC NIE WIEM”
- DIALOG

Wiem, że nic nie wiem

- „Jak bąk niestrudzony Sokrates męczył swoich rozmówców pytaniami, które ich samych pod znakiem zapytania stawiają, które zmuszają ich do zwrócenia uwagi na siebie, do dbania o siebie samych”.

METODA SOKRATYCZNA

- **METODA ELENKTYCZNA**

- negatywna
- gr. *elenktikos* – zbijający



- **METODA MAJEUTYCZNA**

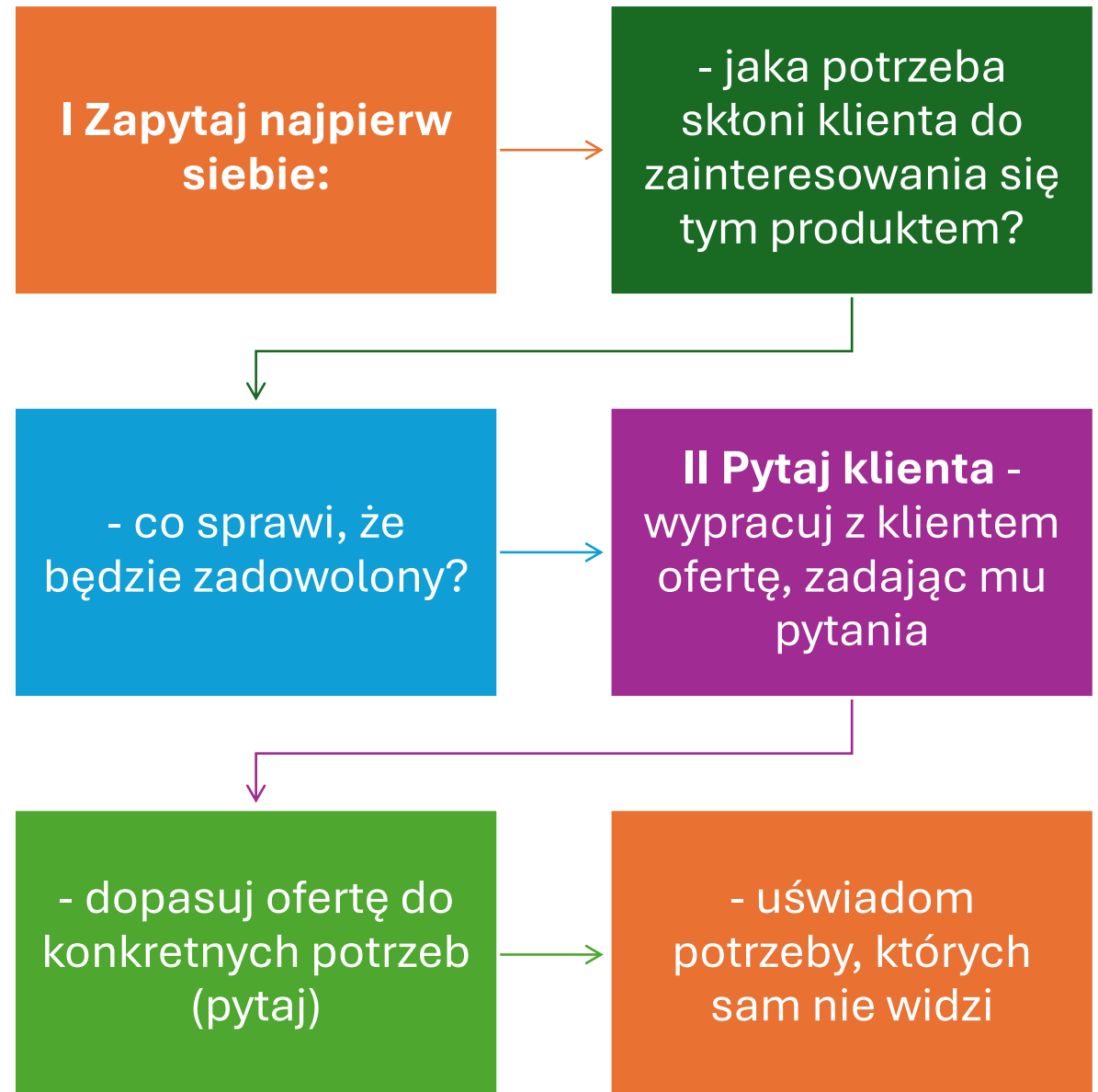
- pozytywna
- gr. *maieutikos* – położniczy





CZY SOKRATES BYŁBY DOBRYM SPRZEDAWCĄ ODKURZACZY?

„SPRZEDAWCA” SOKRATES





WYKORZYSTAJ METODĘ SOKRATESA

- I.1 – Zgoda z rozmówcą
- I.2 – Seria „przyjaznych” i „zdziwionych” pytań, które mają poddać w wątpliwość poglądy przedmówcy
- I.3 – Doprowadzenie rozmówcy do uznania, że jednak nie wie...
- II.1 – Pytania, które mają uświadomić rozmówcy jego prawdziwe potrzeby i poglądy
- II.2 – Rozmówca sam odkrywa, że potrzebuje „odkurzacza”

SOKRATES COACHEM?

METODA MAJEUTYCZNA

Temat wybiera interlokutor

Formułuje tezę/pogląd/przekonanie

Sokrates zadaje pytania

(o założenia, o dowody, o odmienne perspektywy,
o konsekwencje)

Formułowanie wniosków

Potwierdzenie lub zaprzeczenie tezie

Zachęta do działania

COACHING

Klient wybiera temat

Formułuje cel na sesję

Coach zadaje pytania

(doprecyzowujące, głębokie, zmieniające
perspektywę, o konsekwencje itd.)

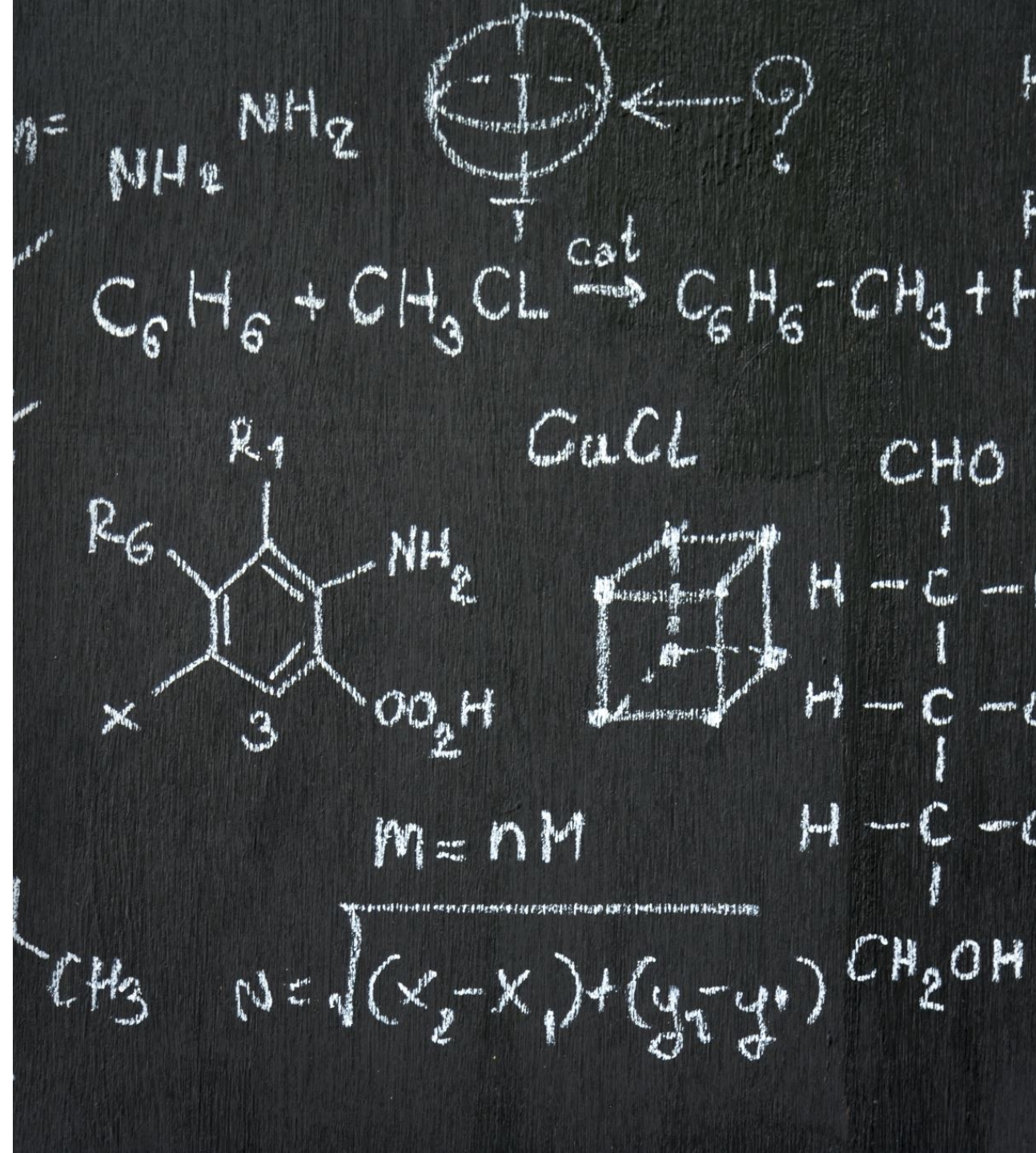
Klient wybiera rozwiązanie do celu

Coach określa action plan

Klient wyciąga wnioski

Metoda „5 whys”

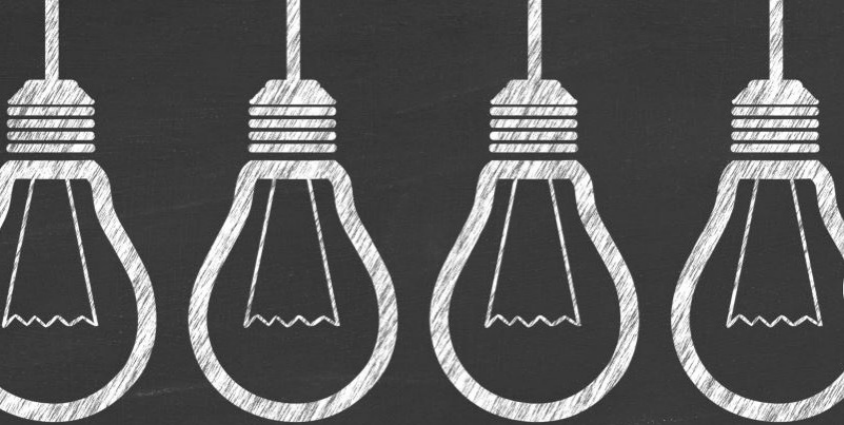
1. Wybieramy problem.
2. Rozmawiamy ze wszystkimi, na których ma wpływ.
3. Zadajemy co najmniej 5 pytań zaczynających się od „Dlaczego?”
4. Znajdujemy przyczynę źródłową.
5. Ustalamy praktyczne rozwiązanie.





KORZYŚCI ZE STAWIANIA PYTAŃ

- ĆWICZENIE UMYŚLU (MYŚLENIE ABSTRAKCYJNE, MYŚLENIE KRYTYCZNE)
- ĆWICZENIA UWAGAŃNOŚCI (OBJAWIAJĄ UKRYTE ZAŁOŻENIA, NIEPRZEWIDZIANE KONSEKWENCJE)
- EMPATIA
- LEPSZE POZNANIE SAMEGO SIEBIE I INNYCH
- NIEUSTANNA NAUKA
- **PYTAJ SAM SIEBIE I NIEUSTANNIE KWESTIONUJ TO, CO SŁYSZYSZ**



KORZYŚCI Z CZYTANIA FILOZOFÓW

- NOWE PERSPEKTYWY
- NOWE METODY (DIALOGI WZORCE)
- TEKSTY NAS NIE OCENIAJĄ
- **NIE CZYTAMY FILOZOFÓW, ABY POZNAĆ ICH
POGLĄDY, ALE ŻEBY SPOJRZEĆ NA WSPÓŁCZESNY
ŚWIAT ICH OCZAMI**



OGRANICZENIA FILOZOFII

Filozofia nie skrywa obietnicy zapewnienia człowiekowi jakiegokolwiek zewnętrznej rzeczy. Gdyby to robiła (lub gdyby było inaczej, niż twierdzę), filozofia pozwalałaby na coś, co wykracza poza jej kompetencje.

Tak samo jak materiałem wykorzystywanym przez cieślę jest drewno, a człowiek odnawiający posągi pracuje z miedzią, tak przedmiotem umiejętności życia jest egzystencja danego człowieka.

EPIKTET



PYTANIA

